

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoCsp/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620205202
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6620205202.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Jozefa Zlochu a JUDr. Danice Kočičkovej ako členov senátu, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/X, XXX XX E., zast. JUDr. Erika Golská advokátska kancelária s.r.o., so sídlom T.G.Masaryka 7, 984 01 Lučenec, IČO: 52 849 261, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zast. Advokátska kancelária Miroslav Maďar, s.r.o., so sídlom Horná 26, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 868 299, o zaplatenie 13.456,19 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 10Csp/132/2020-481 zo dňa 31.03.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v II. a IV. výrokovej vete z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Odvolanie žalovaného proti III. výrokovej vete rozsudku súdu prvej inštancie o d m i e t a .

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 10.866,13 Eur zastavil (prvá výroková veta), žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.004,90 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.135,25 Eur od 11.04.2020 do 07.07.2021 a zo sumy 2.004,90 Eur od 11.04.2020 do zaplatenia (druhá výroková veta), žalobu v časti o zaplatenie sumy 585,16 Eur s príslušným úrokom z omeškania zamietol (tretia výroková veta), žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 23,60 % (štvrtá výroková veta) a upravil účtáreň Okresného súdu Lučenec, aby po právoplatnosti rozsudku vrátila žalobcovi nespotrebovaný preddavok na trovy dôkazu vo výške 2,73 Eur (piata výroková veta).

1.1 Z jeho odôvodnenia vyplýva, že predmetom konania bolo poistné plnenie vo výške 13.456,19 Eur s príslušenstvom na základe poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXX – havarijné poistenie motorových vozidiel – Auto komplet; táto bola uzatvorená na dobu neurčitú od 09.06.2019. Predmetom havarijného poistenia bolo motorové vozidlo značky RENAULT, Trafic, EČV: E. XXX A., VIN: F.; vzhľadom na to, že sa jednalo o ojazdené motorové vozidlo, bola žalovaným vykonaná jeho špecifikácia pre určenie poistnej sumy pri vstupe do poistenia; v zmysle vyhotoveného protokolu k oceneniu automobilu zo dňa 25.06.2019 bola stanovená upravená hodnota jazdeného motorového vozidla na sumu 18.170,-Eur. Dňa 27.06.2019 žalobca elektronicky prostredníctvom svojho poistného poradcu požiadal žalovaného o dopoistenie dodatkového poistenia finančnej straty – GAP; žalovaný jeho žiadosti vyhovel s účinnosťou od 28.06.2019; v dôsledku tohto dopoistenia došlo k zmene výšky poistného z pôvodnej sumy 596,38 Eur na novú sumu poistného 747,19 Eur, o ktorej skutočnosti bol žalobca vyzoomený e-mailom zo dňa 30.07.2019. Dňa 01.08.2019 došlo k poistnej udalosti – dopravnej nehode havarijne poisteného motorového vozidla žalobcu na území Maďarskej republiky; subjektom zodpovedným za vznik dopravnej nehody bol G. H., štátny občan Maďarskej republiky, ktorý so svojím motorovým vozidlom Opel Vectra, vychádzajúc z vedľajšej komunikácie, označenej dopravným značením STOP, nedal prednosť motorovému vozidlu žalobcu, idúcemu po hlavnej cestnej komunikácii, následkom čoho

došlo ku zrážke ich motorových vozidiel. O poistnej udalosti bolo žalovanému zaslané oznámenie o vzniku škodovej udalosti z havarijného poistenia motorového vozidla spolu s listinnou dokumentáciou, vypracovanou policajnými orgánmi Maďarskej republiky; zároveň bola žalovanému zaslaná faktúra za odvoz havarovaného motorového vozidla z miesta dopravnej nehody do Lučenca v celkovej sume 411,60 Eur. Pre potreby šetrenia vo veci poistnej udalosti boli technikom SLOVEXPERTA realizované celkom tri obhliadky motorového vozidla, ktorý po druhej obhliadke konštatoval, že ide o totálnu škodu. Dňa 26.03.2020 žalovaný ukončil šetrenie poistnej udalosti a žalobcu dňa 27.03.2020 vyrozumel, že mu poskytne poistné plnenie v sume 2.877,01 Eur; za odťah motorového vozidla mu priznal sumu 0,66 Eur s DPH/km, t.j. vo výške 163,20 Eur. Dňa 19.02.2020 žalobca bez vykonania opravy havarijne poistené motorové vozidlo predal kupujúcemu C. I. za kúpnu cenu 2.000,- Eur. Žalobcom uplatnený nárok vo výške 13.456,19 Eur predstavuje rozdiel medzi hodnotou vozidla, stanovenou dňa 25.06.2019 na sumu 18.170,- Eur a hodnotou použiteľných zvyškov vozidla v sume 2.000,- Eur, uhradených prepravných nákladov vo výške 163,20 Eur a poskytnutým poistným plnením žalovaného vo výške 2.877,01 Eur.

1.2 Okresný súd vzhľadom na popretie nároku žalobcu žalovaným z dôvodu, že pre žalobcu nebolo záväzné konštatovanie technika v zápise z obhliadky, že ide o totálnu škodu, ale oznámenie priamo od poisťovne, pretože po vykonaní druhej a tretej obhliadky motorového vozidla bol žalobca informovaný, že škoda bude posúdená ako parciálna, nie totálna, konštatoval, že nepovažoval za sporné, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol uzatvorením poistnej zmluvy zo dňa 09.06.2019, ktorá je svojím charakterom zmluvou spotrebiteľskou, poistný vzťah, predmetom ktorého bolo havarijne poistenie motorového vozidla zn. RENAULT Trafic, EČV: E.; toto bolo s účinnosťou od 28.06.2019 rozšírené o dodatkové poistenie finančnej straty GAP. Zmluvu o havarijnom poistení uzatvoril žalobca a ako zástupca žalovaného spoločnosť Universal maklérsky dom, a.s., za ktorú konala J. K. L. M.. Nespornou bola aj skutočnosť, že dňa 01.08.2019 došlo na predmete poistenia k poistnej udalosti.

1.3 Za účelom zodpovedania spornej otázky, či na motorovom vozidle žalobcu došlo v dôsledku poistnej udalosti k škode totálnej alebo parciálnej, na návrh žalobcu nariadil znalecké dokazovanie a do konania ustanovil znalca z odboru cestná doprava, odvetvie odhad hodnoty cestných vozidiel Ing. Gabriela Bednára, ktorý dňa 08.07.2022 vypracoval znalecký posudok č.3/2022. V zmysle záverov znaleckého posudku predstavovali náklady na opravu poškodeného motorového vozidla po tretej obhliadke sumu 8.439,12 Eur s DPH; všeobecná hodnota motorového vozidla ku dňu škodovej udalosti bola znalcom určená na sumu 11.462,-Eur s DPH. Znalec pri stanovení sadzby normohodín za vykonané práce vychádzal zo sadzieb autorizovaného servisu v období roku 2019; cena nových originálnych náhradných dielov za rok 2019 mu bola poskytnutá importérom vozidiel RENAULT pre slovenský trh. Keďže náklady na opravu poškodeného motorového vozidla nepresahovali všeobecnú hodnotu motorového vozidla, znalec konštatoval vznik parciálnej škody na motorovom vozidle.

1.4 Vzhľadom na závery znaleckého dokazovania považoval žalobca za dôvodné plnenie, určené znalcom po tretej obhliadke motorového vozidla vo výške 8.439,12 Eur. Žalovaný pred začatím konania uhradil žalobcovi poistné plnenie vo výške 2.877,01 Eur, v priebehu konania uhradil ešte doplatok poistného plnenia 3.135,25 Eur, v ktorej časti zobral žalobca žalobu späť už dňa 09.09.2021; celkové plnenie žalovaného tak predstavovalo sumu 6.012,26 Eur; žalobca zotrval na podanej žalobe v časti 2.426,86 Eur (8.439,12 Eur – 6.012,26 Eur), v zostávajúcej časti 7.730,88 Eur zobral žalobu späť.

1.5 Okresný súd mal za preukázané, že ku vzniku totálnej škody na motorovom vozidle žalobcu nedošlo. Z obsahu oznámenia o vzniku škodovej udalosti z havarijného poistenia vyplýva, že žalobca si zvolil plnenie rozpočtom a na tomto spôsobe trval aj pri šetrení poistnej udalosti v predsúdnom konaní z dôvodu dojednaného dodatkového poistenia finančnej straty GAP. Plnenie rozpočtom sa okresnému súdu nejavilo ako vhodné z dôvodu nízkej normohodiny prác a nízkej ceny náhradných dielov; za vhodnejší spôsob považoval vykonanie opravy vozidla v autorizovanom alebo neautorizovanom servise.

1.6 Žalobca sa v konaní bránil, že ako spotrebiteľ nerozumel, v čom spočívala nevhodnosť ním zvoleného spôsobu poistného plnenia; rozdiel medzi plnením rozpočtom a plnením v prípade totálnej škody pri dojednanom dodatkovom poistení finančnej straty mu nebol známy. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovi nebola zo strany žalovaného ani jeho zástupcu (J. M.) poskytnutá informácia o tom, aké možnosti poistného plnenia vo vzťahu k žalovanému má a ani to, že má nárok aj na výhodnejšie plnenie ako zvolené plnenie rozpočtom. Preto dospel k záveru, že je daný nárok žalobcu na poistné plnenie vo výške nákladov na opravu poškodeného motorového vozidla ako v prípade opravy motorového vozidla v autorizovanom servise v zmysle záverov znaleckého posudku, t.j. vo výške 8.439,12 Eur; Zmluvné dojednania č. 913 striktné neoddeľujú jednotlivé spôsoby plnenia s tým, že od zvoleného spôsobu sa nemožno odchyliť (plnenie nákladov na opravu rozpočtom alebo plnenie nákladov na opravu v servise), ale v čl. IX bode 2 písm. d) umožňujú pri výpočte plnenia nákladov na opravu rozpočtom po doložení dokladov, týkajúcich sa náhradných dielov a ich preverení poisťovňou, doplatiť

plnenie za náhradné diely. Z dôvodu hospodárnosti preto súd prvej inštancie nevyhovel ani návrhu žalobcu (správne má byť žalovaného, pozn. odvolacieho súdu) na vykonanie dokazovania doplnením znaleckého posudku na účel výpočtu nákladov na opravu motorového vozidla za podmienok, že sa bude vychádzať zo sadzby za normohodinu práce 10,- Eur s DPH a ceny alternatívnych náhradných dielov, resp. originálnych dielov, zníženej o 20 %, teda ako v prípade plnenia rozpočtom.

1.7 Vo vzťahu k výške uplatňovaného nároku súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca má nárok na úhradu nákladov na opravu motorového vozidla, vyčíslených znalcom a znížených o poskytnuté plnenie a spoluúčasť (8.439,12 Eur - 6.012,26 Eur - 421,96 Eur), a teda na sumu 2.004,90 Eur. Hoci žalobca poškodené motorové vozidlo predal za kúpnu cenu 2.000,-Eur, okresný súd už nepovažoval za dôvodné túto sumu odpočítať od priznanej sumy 2.004,90 Eur; vychádzal pritom z úvahy, že keby žalobca motorové vozidlo v havarovanom stave nepredal, po priznaní poistného plnenia vo výške nákladov na opravu v autorizovanom servise by mal k dispozícii poistné plnenie a to, čo by bolo inak „vrakom“ vozidla v hodnote 2.000,-Eur; za aktuálnej situácie bude mať žalobca k dispozícii poistné plnenie a peňažnú sumu 2.000,-Eur ako finančný ekvivalent použiteľných zvyškov z vozidla. V časti o zaplatenie sumy 585,16 Eur (spoluúčasť vo výške 421,96 Eur + náklady na odťah vo výške 163,20 Eur) okresný súd žalobu zamietol.

1.8 Súd prvej inštancie za použitia ustanovenie §517 ods.2 zákona č. 40/1964 Zb Občianskeho zákonníka (ďalej aj len „OZ“) v spojení s §3 Nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania.

1.9 O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa zásady pomeru úspechu, aplikujúc §255 ods.2 a §262 ods.1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „C.s.p.“). Predmetom konania v zmysle podanej žaloby bolo zaplatenie istiny vo výške 13.456,19 Eur; v časti o zaplatenie 2.004,90 Eur súd prvej inštancie žalobe vyhovel; v konaní zohľadnil skutočnosť, že žalovaný zaviniel zastavenie konania v časti o zaplatenie 3.135,25 Eur, keďže čiastočne plnil po podaní žaloby; v časti o zaplatenie 7.730,88 Eur zaviniel zastavenie konania žalobca, keď v tejto časti zobral žalobu späť vo väzbe na výsledky znaleckého dokazovania, ktorým nebolo preukázané, že na motorovom vozidle vznikla v dôsledku škodovej udalosti totálna škoda. Žalobcovi bola súdom priznaná suma 2.004,90 Eur, jeho úspech predstavuje 38,20 %; úspech žalovaného bol vo výške 61,80 %, čistý úspech žalovaného tak predstavuje 23,60 %.

2. Proti výroku II., III. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Navrhol odvolaciemu súdu rozsudok okresného súdu v časti o zaplatenie istiny vo výške 2.590,06 Eur s príslušenstvom zamietnuť; uplatnil si aj trovy konania podľa pomeru jeho úspechu v spore; alternatívne navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, a to z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Žalovaný sa nestotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie o tom, že by žalobcovi patril nárok na poistné plnenie vo výške nákladov na poistné plnenie vo výške 8.439,12 Eur predstavujúcej náklady na opravu poškodeného motorového vozidla ako v prípade opravy v autorizovanom servise v zmysle záverov znaleckého posudku. Zdôraznil, že zo strany žalobcu neboli doložené žiadne doklady týkajúce sa opravy poškodeného vozidla, na základe ktorých by mohol prehodnotiť výšku poskytnutého poistného plnenia. Odvolateľ sa nestotožnil ani s konštatovaním okresného súdu ohľadom neposkytnutia informácie žalobcovi o možnostiach poistného plnenia a o tom, že tento má nárok aj na výhodnejšie plnenie ako zvolené plnenie rozpočtom; v tejto súvislosti žalovaný poukázal na Zmluvné dojednania pre havarijné poistenie č. 913, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy a z ktorých vyplýva, kedy vznikne žalovanému povinnosť poskytnúť žalobcovi poistné plnenie a akým spôsobom sa stanoví jeho výška. Zdôraznil, že žalobca priamo v Oznámení o vzniku škodovej udalosti z havarijného poistenia motorového vozidla požiadal o plnenie rozpočtom.

2.2 Odvolateľ namietol, že okresný súd odignoroval jeho zadanie zo dňa 12.01.2022, aby znalec pri výpočte nákladov na opravu vozidla použil sadzbu za normohodinu práce 10,-Eur s DPH a aby ceny originálnych náhradných dielov znížil o 20 %; v tomto smere nevyhovel ani jeho návrhu na doplnenie znaleckého dokazovania, a to z dôvodu hospodárnosti. Žalovaný sa z odôvodnenia rozsudku nedozvedel dôvod, pre ktorý znalci už v uznesení, ktorým ho ustanovil, neuložil okresný súd zodpovedanie zadania, formulovaného žalovaným.

2.3 S ohľadom na bod 2 písm.d) článku IX Zmluvných dojednaní považoval žalovaný odôvodnenie okresného súdu v bode 87., 89. a 91. za nekorektné; tento pri určení poistného plnenia nevychádzal z obsahu právneho vzťahu dojednaného medzi žalobcom a žalovaným, ale za základ pre výpočet istiny určil výšku nákladov na opravu vozidla žalobcu v zmysle znaleckého posudku. Z vykonaného znaleckého dokazovania však nevyplývala výška poistného plnenia, ktoré by žalobcovi patrilo v súvislosti s poistnou udalosťou.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Žalovaný aplikoval striktné jednostranne zvýhodňujúci výklad Zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie č. 913, ktoré mu pri uzatvorení poistnej zmluvy žalovaným ani neboli poskytnuté, preto aj v priebehu riešenia poistnej udalosti ohľadom možností poistného plnenia bol odkázaný len na informácie poskytnuté mu žalovaným. Za nepravdivé tvrdenie žalovaného označil, že nežiadal o informácie ohľadom poistného plnenia. Namietol, že zmluvu o havarijnom poistení na strane žalovaného uzatvorila pani M., ktorá mu nevedela poskytnúť požadované informácie, čo deklarovala aj svojou výpoveďou na pojednávaní.

3.1 Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku správne poukázal na nejasnosť zmluvných dojednaní v tom, že tieto oddeľujú jednotlivé spôsoby poistného plnenia, od ktorého sa nemožno odchyliť, avšak čl. IX bode 2 písm.d) umožňuje pri výpočte plnenia nákladov na opravu rozpočtom po doložení dokladov, týkajúcich sa náhradných dielov a ich preverení poisťovňou doplatiť plnenie na náhradné diely.

3.2 V Oznámení o vzniku škodovej udalosti z havarijného poistenia motorového vozidla požiadal o plnenie rozpočtom – ako v priebehu konania opakovane vysvetlil – z dôvodu, že nemal dostatok informácií o možnostiach poskytnutia poistného plnenia zo strany žalovaného, inak by si bol zvolil výhodnejší spôsob plnenia.

3.3 Znalecké dokazovanie bolo zamerané na objektívne zistenie sporných skutočností; k takému záveru by znalec podľa názoru žalobcu nedospel, ak by musel vychádzať z podmienok, stanovených žalovaným. Pokiaľ žalovaný so závermi znaleckého skúmania nesúhlasil, mohol ich rozporovať súkromným znaleckým posudkom. Žalobca akceptoval, že na jeho motorovom vozidle nevznikla totálna ale parciálna škoda a považoval za správny postup okresného súdu, ktorý za dôvodné plnenie, ktoré mu žalovaný mal poskytnúť v dôsledku poistnej udalosti, považoval plnenie v sume určenej znalcom, od ktorej odpočítal plnenie už poskytnuté žalovaným; rozsudok súdu prvej inštancie je jednoznačný a jasný, vychádzajúci z rozsiahleho dokazovania.

4. Žalovaný v replike na vyjadrenie žalobcu poukázal na to, že v zmysle bodu 1 písm.b) Zmluvných dojednaní žalobca prehlásil, že bol oboznámený so znením poistných podmienok, ktoré sa na dané poistenie vzťahujú, preto argumentácia žalobcu, že Zmluvné dojednania mu neboli poskytnuté, neobstojí. Žalobca nepreukázal vynaloženie žiadnych nákladov za účelom opravy jeho vozidla, na základe ktorých by bolo možné prehodnotiť výšku poistného plnenia v jeho prospech. Pokiaľ ide o možnosti poistného plnenia, s týmito mal žalobca možnosť sa oboznámiť v Zmluvných dojednaniach, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy, dojednanej medzi zmluvnými stranami. Odkázal na svoju odvolaciu argumentáciu, v zmysle ktorej súd neuložil znalcovi zodpovedať žalovaným navrhnuté otázky.

5. K vyjadreniu žalovaného podal žalobca vyjadrenie (dupliku). Nesúhlasil s tvrdením žalovaného o tom, že žalobca pri uzatvorení zmluvy o havarijnom poistení prevzal aj Zmluvné dojednania; návrh poistnej zmluvy bol vopred pripravený na všeobecnom tlačive, ktorého obsah nemohol ovplyvniť, čím došlo k znevýhodneniu jeho postavenia. Zmluvu o havarijnom poistení s ním uzatvorila pani M. ako zástupkyňa žalovaného, ktorá nevedela na pojednávaní vysvetliť, čo znamená poistenie GAP. Nedôvodné je aj tvrdenie žalovaného, že nepreukázal vynaloženie nákladov za účelom opravy motorového vozidla, na základe ktorých by žalovaný mohol prehodnotiť výšku poistného plnenia; vo veci bol vypracovaný znalecký posudok, určujúci sumu poistného plnenia v prospech žalobcu, závery ktorého mal rešpektovať aj žalovaný. Neobstojí ani tvrdenie žalovaného, že v rámci znaleckého skúmania mali byť zohľadnené ceny neoriginálnych náhradných dielov, resp. v prípade použitia originálnych náhradných dielov mala byť ich cena znížená o 20%, pretože zástupkyňa žalovaného pani M. sa pred súdom prvej inštancie vyjadrila, že „či je to staré alebo nové auto, vždy sa plní v nových cenách, teda v cenách náhradných dielov“.

6. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom §380 ods.1,2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania a podľa §389 ods.1 písm.b) C.s.p. uznesenie okresného súdu v II. a IV. výrokovej vete zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

(§391 ods 1 C.s.p.); odvolanie žalovaného proti III. výrokovej vete postupom podľa ustanovenia §386 písm.b) C.s.p. odmietol ako podané neoprávnenou osobou.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7.1 Podľa § 386 písm.b) C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

7.2 Podľa § 359 C.s.p. odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

8. Platná procesná úprava medzi odvolacie dôvody zaraďuje aj námietky, týkajúce sa vád v skutkových zisteniach prvoinštančného súdu (§365 ods.1 písm. f) C.s.p. - súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam); v tomto prípade ide o nesprávny postup súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, pričom súd zbral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali, prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané; odvolacia námietka v zmysle §365 ods.1 písm. h) C.s.p., podľa ktorej rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, zahŕňa hmotnoprávnu vadu rozhodnutia, ktorá predstavuje mylné použitie právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav nemožno použiť.

8.1 Odvolací dôvod podľa §365 ods.1 písm. b/ C.s.p. (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) vychádza z potreby zachovania právnej istoty ako stavu, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo; ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

8.2 Odvolací dôvod podľa §365 ods.1 písm. e/ C.s.p. (súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností) predstavuje vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal.

9. V prejednávanej veci okresný súd právne vychádzal z ustanovení §52, §54 ods.1,2, §788 ods.1,3, §790, §797 ods.1,2,3,4, §806 Občianskeho zákonníka a z obsahu Zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie vozidiel Auto komplet č.913.

9.1 Skutkové okolnosti vzniku poistného vzťahu a poistnej udalosti nepovažoval za sporné; sporným bol rozsah škody, vzniknutej na havarijne poistenom motorovom vozidle. Za účelom zodpovedania otázky, či na motorovom vozidle žalobcu došlo k totálnej alebo parciálnej škode, bolo nariadené znalecké dokazovanie; znalec konštatoval vznik parciálnej škody na vozidle. Úlohou znalca bolo aj stanoviť výšku nákladov na opravu poškodeného motorového vozidla ku dňu poistnej udalosti, a to na základe poškodení, zaznamenaných vo fotodokumentácii a v troch zápisoch o obhliadkach motorového vozidla; znalec nevychádzal zo žalobcom zvoleného spôsobu likvidácie rozpočtom, pri výpočte nákladov na opravu motorového vozidla aplikoval sumy normohodín autorizovaného servisu a cien originálnych náhradných dielov. Sumu nákladov na opravu motorového vozidla v autorizovanom servise po tretej obhliadke určil vo výške 8.439,12 Eur; takto určená suma podľa názoru súdu prvej inštancie zodpovedala poistnému plneniu, na ktoré má žalobca nárok; žalobca ju považoval za relevantnú, v dôsledku ktorej skutočnosti zbral sčasti žalobu späť.

9.2 Odvolacia argumentácia žalovaného spočívala v tvrdení, že zo znaleckého posudku nevyplývala výška poistného plnenia, ktorá by žalobcovi patrila v súvislosti s poistnou udalosťou; znalcom určená suma totiž predstavovala náklady na opravu motorového vozidla v autorizovanom servise, ku ktorej nedošlo; žalovaný namietol, že súd prvej inštancie neprihliadol na ním navrhnuté zadanie, ktoré malo byť zodpovedané znalcom; v konkrétnostiach žiadal, aby tento pri výpočte nákladov na opravu poškodeného motorového vozidla použil sadzbu normohodiny a cenu náhradných dielov, vyplývajúce zo Zmluvných dojednaní; okresný súd nevyhovел ani návrhu žalovaného na doplnenie znaleckého dokazovania.

10. Odvolanie žalovaného je dôvodné.

10.1 Poistnou zmluvou si strany sporu dojednali havarijné poistenie motorového vozidla; podrobná úprava práv a povinností zmluvných strán vyplýva z obsahu Zmluvných dojednaní. Žalobca žiadal plnenie rozpočtom. Hoci havarijne poistené motorové vozidlo nedal opraviť a predal ho ako „vrak“

za zostatkovú sumu 2.000,-Eur, súd prvej inštancie považoval za oprávnený nárok žalobcu na poistné plnenie v znaleckým posudkom určenej výške (t.j. vo výške nákladov na opravu poškodeného motorového vozidla ako v autorizovanom servise), odôvodňujúc to tvrdením, že žalobcovi ako spotrebiteľovi neboli poskytnuté informácie o možnostiach poistného plnenia. Takéto hodnotenie okresného súdu nie je správne, pretože informácie o plnení poisťovne vyplývajú zo Zmluvných dojednaní.

11. Odvolací súd v prvom rade konštatuje, že súd prvej inštancie pri právnom posúdení veci správne aplikoval ustanovenie §788 ods.1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa poisťiteľ poistnou zmluvou zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí síce formálne citoval aj ustanovenie §788 ods.3 Občianskeho zákonníka, no neprihliadol naň; vychádzajúc z daného ustanovenia, súčasťou poistnej zmluvy sú všeobecné poistné podmienky poisťiteľa (poistné podmienky), na ktoré sa poistná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poisťiteľom zmluvu uzavrel, oznámené. Žalobca ako poistník svojím podpisom na poistnej zmluve prehlásil, že bol oboznámený so znením poistných podmienok, ktoré sa vzťahujú na poistenie dojednané poistnou zmluvou, s ktorou tvoria spolu so Zmluvnými dojednaniami neoddeliteľný celok.

12. Občiansky zákonník v ustanovení §806 upravuje právo poisteného z poistenia majetku na poskytnutie plnenia vo výške určenej podľa poistných podmienok, ak sa poistná udalosť týka veci, na ktorú sa poistenie vzťahuje.

12.1 V bode 2 čl.IX Zmluvných dojednaní je špecifikovaný rozsah a podmienky poistného plnenia, ktoré poisťovňa poskytne po vzniku škodovej udalosti, a to podľa toho, či bude motorové vozidlo opravované v autorizovanej, zmluvnej alebo nezmluvnej a neautorizovanej opravovni alebo či sa bude plniť rozpočtom; v rámci takejto diferenciácie Zmluvné dojednania určujú, čo možno považovať za primerané náklady na opravu poškodeného motorového vozidla. Z takto formulovaných Zmluvných dojednaní jednoznačne vyplýva dohoda zmluvných strán, že pri výpočte nákladov na opravu rozpočtom je výška sadzby normohodiny prác 10,-Eur/hod.; v rámci nákladov na náhradné diely mali byť do výpočtu zarátané ceny alternatívnych náhradných dielov, resp. ceny originálnych náhradných dielov znížené o 20 %.

12.2 Ak poistený podpisom poistnej zmluvy dobrovoľne pristúpil k podmienkam poistnej zmluvy a k Zmluvným dojednaniam, medzi ktoré patrí aj dohoda plnenia rozpočtom, ktorý zmluvný nárok vyplýva z poistného vzťahu a jeho vznik a výška sú priamo určené v poistnej zmluve a v Zmluvných dojednaniach, postup súdu prvej inštancie, ktorým bez ďalšieho priznal žalobcovi nárok na plnenie nad rámec Zmluvných dojednaní, akceptujúc znalcom stanovenú výšku nákladov na opravu poškodeného motorového vozidla podľa cien originálnych náhradných dielov a ceny práce v autorizovanom servise, nebol správny.

12.3 Odvolací súd nespochybňuje odborné závery znalca, ku ktorým v znaleckom posudku dospel (takéto hodnotenie mu ani neprináleží), no nemohol neprihliadnuť na skutočnosť, že v znaleckom posudku sú vyčíslené náklady na opravu motorového vozidla v autorizovanom servise s predpokladaným použitím originálnych náhradných dielov. Keďže v uznesení o ustanovení znalca nebola zadaná otázka znalcovi použiť pri výpočte nákladov na opravu motorového vozidla Zmluvnými dojednaniami určené sadzby normohodiny a ceny náhradných dielov, napriek tomu, že žalovaný navrhol zodpovedať aj takéto zadanie (podanie z 12.01.2022), a žiadal v tomto zmysle doplniť znalecký posudok aj na pojednávaní dňa 12.10.2022 s tým, že zloží predavok na trovy znaleckého dokazovania, okresný súd rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu (okresný súd zvažoval vykonanie ďalšieho dokazovania, ale nepristúpil k nemu, pretože o výške nároku žalobcu nemal pochybnosti a vyhotovenie doplňujúceho znaleckého posudku navrhované žalovaným považoval za nevhodné).

12.4 Odvolací súd zdôrazňuje, že znalecký posudok v prejednávanej veci predstavuje jeden z podstatných dôkazných prostriedkov, na ktorom súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, preto mal v dostatočnom rozsahu zodpovedať nielen otázky nastolené žalobcom, ale aj žalovaným, zohľadňujúc zároveň obsah Zmluvných dojednaní. Až z takto vykonaného dokazovania by si okresný súd mohol vytvoriť dostatočný obraz o výške predpokladaných nákladov na opravu motorového vozidla, a teda o výške poistného plnenia, na ktoré by mal žalobca nárok.

13. Hoci žalobca v priebehu konania poukazoval na svoje postavenie spotrebiteľa zdôrazňujúc, že mu neboli osobitne poskytnuté informácie, na aké plnenie má nárok, odvolací súd, nespochybňujúc

toto jeho postavenie v spore má za to, že ochrana spotrebiteľa nie je bezbrehá a status spotrebiteľa žalobcu nezbavuje viazanosti poisťnými podmienkami a Zmluvnými dojednaniami v zmysle dohodnutej poisťnej zmluvy, v ktorých žalobca bol (okrem iného) oboznámený aj o možnostiach poisťného plnenia pri vzniku škodovej udalosti; len skutočnosť, že žalobca je spotrebiteľ, nezakladá dôvod na poskytnutie mu poisťného plnenia v rozpore so Zmluvnými dojednaniami. Tvrdenie žalobcu vo vyjadrení k odvolaniu, že Zmluvné dojednania mu neboli žalovaným predložené, žalobca v priebehu konania pred súdom prvej inštancie ani nenamietal.

14. Odvolací súd uzatvára, že žalobcovi patrí nárok na poisťné plnenie určené spôsobom podľa dohodnutej poisťnej zmluvy, poisťných podmienok a Zmluvných dojednaní, s ktorými žalobca ako poisťník vyjadril súhlas. Za týmto účelom malo byť vyhotovené doplnenie znaleckého posudku tak, ako to žiadal žalovaný.

15. Len pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie konštatoval, že Zmluvné dojednania v čl.IX bode 2 písm.d) umožňujú pri výpočte plnenia nákladov na opravu rozpočtom po doložení dokladov, týkajúcich sa náhradných dielov a ich preverení poisťovňou doplatiť plnenie za náhradné diely: uvedené platí v prípade, že poškodené motorové vozidlo by bolo opravované a cena opravy by presiahla rozpočtom poskytnuté plnenie.

16. V kontexte vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom druhom výroku ako aj v závislom výroku o trovách konania podľa §389 ods.1 písm.b) C.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude doplniť znalecké dokazovanie v už naznačenom smere a až následne ustáliť, či a v akej výške má žalobca nárok na poisťné plnenie (okrem už žalovaným poskytnutého).

17. Žalovaný podal odvolanie aj voči tretiemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie sumy 585,16 Eur s príslušným úrokom z omeškania.

17.1 V zmysle Civilného sporového poriadku je osobou oprávnenou podať odvolanie strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§359 C.s.p.). Ak odvolanie podala sporová strana, je povinnosťou odvolacieho súdu skúmať, či napadnutým rozhodnutím bolo rozhodnuté v jej neprospech. Podmienkou subjektívnej prípustnosti odvolania je existencia ujmy spôsobenej napadnutým rozhodnutím. Túto ujmu je potrebné chápať výlučne z hľadiska procesného; súd musí vychádzať z výroku rozhodnutia napadnutého odvolaním (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/303/2019 z 23.09.2021).

17.2 Tretí výrok rozsudku súdu prvej inštancie nespôsobuje žalovanému žiadnu formálnu ani materiálnu ujmu; rozhodnutie v tejto časti žiadnym spôsobom nezhoršuje jeho právne postavenie, práve naopak, vyznieva v jeho prospech. Žalovaný nie je potom subjektom oprávneným podať odvolanie proti tretej výrokovej vete rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto odvolací súd jeho odvolanie v tejto časti v súlade s §386 písm.b) C.s.p. odmietol.

18. Rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.